РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО НАПИСАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ НА 3, 4 ТА 5 КУРСІ

Дані рекомендації розроблено на підставі Закону України «Про вищу освіту», інструкцій МОНУ, галузевих стандартів вищої освіти України за напрямом 6.020303 “Філологія”, спеціальностями 7.02030304 «Переклад» та 8.02030304 «Переклад», Положення про організацію навчального процесу НТУУ «КПІ» положення про організацію конкурсу на кращу дипломну роботу студентів факультету лінгвістики НТУУ КПІ.

Курсова робота – самостійна робота дослідницького характеру, спрямована на вивчення конкретної проблеми.

Мета курсової роботи – це закріплення, поглиблення, узагальнення та систематизація знань, здобутих студентами під час вивчення певної дисципліни, та їх застосування для комплексного розв’язання конкретного фахового завдання й розвитку вмінь проведення сучасних наукових досліджень.

Виконання курсової роботи передбачає:

- розвиток умінь самостійного визначення об’єкта і предмета дослідження, його критичного осмислення та опису
- подальший розвиток умінь самостійного критичного опрацювання наукових джерел, аналізу та систематизації інформації,
- поглиблення знань студентів з актуальних проблем лінгвістики та перекладознавства;
- розвиток умінь застосування здобутих знань під час виконання практичних завдань;
- розвиток умінь узагальнювати здобуті результати та формулювати висновки.

Курсова робота дає можливість виявити здатність студента самостійно осмислити проблему, творчо й критично її дослідити, вміння підбирати, аналізувати й систематизувати літературні джерела; здатність застосовувати

набуті знання при виконанні практичних завдань; формулювати висновки, пропозиції, рекомендації щодо предмета дослідження.

Матеріали курсової роботи можуть бути використані для подальшої дослідницької роботи – написання дипломної роботи або магістерської дисертації.

Виконання курсової роботи передбачає її обов'язкову презентацію (захист) перед студентською аудиторією й комісією у складі викладачів кафедри, котрі керують курсовими роботами з певної дисципліни. Головою комісії призначається доцент або професор кафедри.

Курсова робота повинна мати чітку **структур**ущодо виділення окремих частин роботи, абзаців, нумерацію сторінок, правильне оформлення посилань, цитат, висновків і списку використаної літератури (20–50 джерел, переважно останніх років); оформлення курсової роботи має відповідати естетичним і орфографічним нормам.

Обсяг курсової роботи:

- на 3-му курсі 25-30 сторінок
- на 4-му курсі 40-50 сторінок
- на 5-му курсі 50-60с сторінок.

Вимоги до курсових робіт

У курсовій роботі**на 3-му курсі**студент має **продемонструвати лінгвістичну, інструментальну тазагальнонаукову компетенції**, які забезпечуються такими знаннями й уміннями:

- основоположні знання в галузі філології та перекладознавства;
- володіння концепціями гуманітарних і суспільних наук, уміння користуватися методами цих наук;
- володіння українською й іноземною мовами;
- вміння користуватися науковою літературою, аналізувати проблеми й перспективи досліджуваної теми;
- вміння застосовувати інформаційні та прикладні лінгвістичні

технології в процесі науково-дослідної роботи.

У курсовій роботі**на4-му курсі**студент має продемонструвати**продемонструвати лінгвістичну, інструментальну, загально-наукову та загально-професійну компетенції,** які забезпечуються такими знаннями й уміннями:

Знання:

- Мати загальні уявлення про основи філософії, психології та базові знання з фундаментальних наук в обсязі, необхідному для проведення науково-дослідної роботи.
- Володіти базовими знаннями в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій.
- Мати уявлення про структуру й функціонування мовних засобів усіх мовних рівнів.

Уміння:

- Володіти методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації об’єктів різних рівнів мови.
- Володіти основною й другою іноземними мовами у їхній літературній нормі та знаннями про їхні діалектні різновиди.
- Аналізувати мову в її історичному та сучасному стані, користуючись системою основних понять і термінів загального мовознавства.
- Орієнтуватися в основних етапах розвитку науки про мову й дискусійних питаннях сучасного мовознавства.
- Володіти методами інформаційного пошуку в науковій, методичній і довідниковій літературі, а також в мережі Інтернет рідною й іноземною мовами, методами кількісної обробки філологічної інформації.

У курсовій роботі на**5-му курсі**студент має**продемонструвати такі вміння:**

- формулювати й вирішувати завдання, які виникають під час науково-дослідницької діяльності, що потребують поглиблених професійних знань;
- вибирати необхідні методи дослідження, модифікувати методи, які існують ірозробляти нові, виходячи із завдань конкретного дослідження;
- опрацьовувати здобуті результати, аналізувати й переосмислювати їх, враховуючи сучасні наукові результати;
- вести бібліографічну роботу із залученням сучасних інформаційних технологій;

Структура курсової роботи на 4 та 5 курсах є такою

- вступ, у якому вказується об'єкт, предмет, актуальність, мета, завдання, практичне значення й методологія дослідження;
- основна частина, в якій визначаються теоретичні засади дослідження й описується хід його реалізації з використанням відповідних методів; зазвичай основна частина містить 2-3 розділи;
- висновки;
- короткий опис дослідження англійською мовою;
- список використаної наукової літератури й список джерел фактологічного ілюстративного матеріалу;
- додатки

Уструктурі курсової роботи на 3-му курсі допускається відсутність опису дослідження англійською мовою й додатків.

Основні етапи виконання курсової роботи:

Процес роботи над дослідженням поділяється на три основні етапи: підготовчий, основний етап роботи над змістом і заключний етап.

Підготовчий етап:

- вибір теми курсової роботи й затвердження її на засіданні кафедри;
- пошук літератури, укладання бібліографічного списку;
- складання плану роботи, визначення методології дослідженя.

Основний етап:

- здійснення теоретичного аналізу сучасних підходів і аспектів у галузі філології та перекладознавства, вивчення навчальної літератури;
- проведення практичного аналізу (можливе для курсових робіт 4-5 курсів)
- опрацювання й викладення результатів досліджень.

Заключний етап:

- оформлення роботи й представлення остаточного варіанта роботи науковому керівнику;
- перевірка курсової роботи керівником, оформлення відгуку;
- захист курсової роботи.

ПІДГОТОВЧИЙ ЕТАП починається з вибору теми курсової роботи, її осмислення й обгрунтування. З переліку тем, зпропонованих викладачами кафедри, студент обирає ту, яка найповніше відповідає його інтересам та схильностям. Перевагу варто надати темі, під час опацювання якої студент може максимально виявити свій дослідницький і творчий потенціал. Для вибору теми студенту рекомендується вивчити літературу стосовно актуальної лінгвістичної або перекладознавчої проблематики, оформлення й ілюстрування навчальнихвидань; ознайомитися з вітчизняними й зарубіжними виданнями.

Тематика курсових робіт розробляється кафедрою теорії, практики та перекладу англійської мови згідно з вимогами освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівців і затверджується на засіданні кафедри.

Теми дипломних і курсових робіт формулюються відповідно до напрямків науково-творчої тематики кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови***«Дослідження взаємодії одиниць мови і мовлення:***

***комунікативно-когнітивний, соціокультурний, перекладознавчий, методичний та літературознавчий аспекти*».**

Після остаточного узгодження теми курсової роботи з керівником, студент подає заяву на ім'я завідувача кафедри, в якій зазначає назву теми. Заява є підставою для призначення наукового керівника.

Затвердження теми курсової роботи, призначення наукового керівника відбувається на засіданні кафедри.

ОСНОВНИЙ ЕТАП починається з пошуку й опрацювання літературних першоджерел. Студенту рекомендується проаналізувати наукові праці українських і зарубіжних учених у галузі лінгвістики та перекладознавства, методології наукових досліджень, ознайомитися з чинним законодавством України. Після цього зробити аналітичний огляд літератури. Цитати із визначенням наукових понять/термінів, класифікаційних ознак, схем, таблиць тощо, які будуть наводитися вкурсовій роботі, мають посилатися на першоджерело із вказівкою на сторінку розташування, при цьому може формуватися список літератури. У **вступі** розкривається актуальність теми, обґрунтовується необхідність її виконання, вихідні дані для розробки теми, мета, завдання. У вступі також відображається **наукова новизна, об'єкт дослідження** (зазначається через назву певної системи структурних елементів науково-технічного дискурсу). **Об'єкт дослідження** має належати до класу узагальненого об'єкта діяльності фахівця певної спеціальності;**предмет дослідження** зазначається у вигляді системи властивостей, характеристик, функцій об'єкта дослідження, на які безпосередньо має бути спрямоване дослідження (із зазначенням певних обмежень). Визначення предмета дослідження практично є конкретизацією наукової проблеми, що випливає із завдань дослідження.

Слід чітко формулювати **мету** роботи, лаконічно зазначати завдання, що необхідно вирішити для її досягнення. **Мета й завдання дослідження:** формулювання мети роботи й задачі, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети (не слід формулювати мету як «дослідження...»,

«вивчення...» тощо, оскільки ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету). Мета – це запланований результат дослідження. Виконуючи наукову роботу слід пам’ятати, що «метою будь-якої наукової праці є виявлення нових фактів, висновків, рекомендацій, закономірностей або ж уточнення відомих раніше, але недостатньо досліджених»[21]. Здобути бажані результати, поступово досягти поставленої мети можна шляхом її деталізації у вигляді певної програми цілеспрямованих дій – **завдань дослідження**. Завдання дослідження формулюються у двох варіантах: перший – у вигляді самостійно закінчених етапів дослідження; другий – як послідовне вирішення окремих проблем наукового дослідження стосовно загальної проблеми всієї бакалаврської роботи. Формулювати й конкретизувати задачі слід дуже ретельно, оскільки опис їхнього вирішення становить зміст підрозділів кожного з розділу курсової роботи. Слід зазначити **методологічну основу** дослідження.

Основна частинароботи складається з розділів, підрозділів (якщо необхідно – пунктів). У кінці кожного розділу рекомендується сформулювати висновки зі стислим викладом наведених у ньому практичних результатів.

В основній частині наводиться аналітичний огляд літератури відповідно до обраної теми. Цитуючи будь-яке джерело інформації, необхідно робити посилання на нього, оскільки це є предметом інтелектуальної власності. Рекомендується проаналізувати дані, опубліковані у відповідних підручниках та посібниках, монографіях, довідниках, інших джерелах, у т.ч. електронних. Узагальнення всієї зібраної інформації дозволить мати більш глибоке уявлення щодо певноїпроблеми даного розділу.

За обсягомкурсоваробота являє собою завершений варіант оформлення спеціально підготовленого рукопису відповідного обсягу. До цього обсягу не включають список використаних джерел і додатки.

У **висновках**рекомендується викласти підсумки проведеного аналітичного огляду, критичної характеристики наукової

літератури,опрацьованої за обраною темою, прийнятих перекладацьких рішень щодо досліджуваних лінгвістичних категорій. Для формулювання чітких висновків і ґрунтовних пропозицій рекомендується апробація основних положень дослідження на наукових конференціях, семінарах, публікація у наукових виданнях. Висновки мають базуватися на матеріалах основної частини роботи.

Виклад змісту кожного питання курсової роботи має бути доказовим, пояснювальним та науково аргументованим. Теоретичні положення мають ґрунтуватися на конкретних матеріалах реальної дійсності, а приклади бути типовими.

ЗАКЛЮЧНИЙ ЕТАП дослідження передбачає належне оформлення роботи відповідно до чинних вимог, надання її науковому керівнику та захист.